

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 12 marca 2026 r.

Poz. 315

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 6 marca 2026 r.

w sprawie określenia chorób, dla których prowadzi się badania kontrolne, sposobu prowadzenia tych badań i ich zakresu

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. poz. 1795) zarządza się, co następuje:

§ 1. Badania kontrolne prowadzi się dla następujących chorób:

- 1) pryszczycyca (Foot and mouth disease – FMD);
- 2) choroba pęcherzykowa świń (Swine vesicular disease – SVD);
- 3) klasyczny pomór świń (Classical swine fever – CSF);
- 4) TSE;
- 5) zakażenie kompleksem *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae*, *M. tuberculosis*) u bydła – (Infection with *Mycobacterium tuberculosis* complex (*M. bovis*, *M. caprae*, *M. tuberculosis*));
- 6) zakażenie wywołane przez *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* (Infection with *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis*):
 - a) u bydła,
 - b) u owiec i kóz;
- 7) enzootyczna białaczka bydła (Enzootic bovine leucosis – EBL);
- 8) zakażenie wirusem wścieklizny dzikich lisów;
- 9) zakażenie wirusem choroby niebieskiego języka (serotypy 1–24) (Infection with bluetongue virus (serotypes 1–24));
- 10) zakażne zapalenie nosa i tchawicy bydła / otręt bydła (Infectious bovine rhinotracheitis / infectious pustular vulvovaginitis IBR/IPV);
- 11) gorączka Q (Q fever);
- 12) zakażenie wirusem choroby Aujeszkiego (Infection with Aujeszky's disease virus);
- 13) zakażenie SARS-CoV-2;
- 14) zakażenie wirusem rzekomego pomoru drobiu (Infection with Newcastle disease virus).

§ 2. W odniesieniu do pryszczycy badania kontrolne prowadzi się na obszarze powiatu corocznie, pobierając próbki krwi od zwierząt utrzymywanych z gatunków podatnych, tak aby poddać temu badaniu próbki krwi pobrane od 10 sztuk zwierząt utrzymywanych z gatunków podatnych pochodzących co najmniej z 5 zakładów na obszarze tego powiatu.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1000).

§ 3. W odniesieniu do choroby pęcherzykowej świń badania kontrolne prowadzi się na obszarze powiatu corocznie, pobierając próbki krwi od świń, tak aby poddać temu badaniu próbki krwi pobrane od 10 sztuk świń pochodzących co najmniej z 5 zakładów utrzymujących świnie na obszarze tego powiatu.

§ 4. 1. W odniesieniu do klasycznego pomoru świń badania kontrolne prowadzi się corocznie, pobierając próbki krwi od:

- 1) 59 sztuk świń znajdujących się na obszarze powiatu:
 - a) graniczącego z państwem trzecim,
 - b) w którym w ostatnich 6 latach uzyskano dodatnie wyniki badań w kierunku klasycznego pomoru świń,
 - c) w którym pogłowie świń wynosi co najmniej 100 000 sztuk świń,
 - d) w którym są zlokalizowane przejścia graniczne lotnicze lub morskie;
- 2) 29 sztuk świń znajdujących się na obszarze powiatu:
 - a) sąsiadującego z powiatem graniczącym z państwem trzecim,
 - b) sąsiadującego z powiatem, na obszarze którego są zlokalizowane przejścia graniczne lotnicze lub morskie – jeżeli powiat ten nie spełnia warunków, o których mowa w pkt 1;
- 3) 15 sztuk świń znajdujących się na obszarze powiatu innego niż określony w pkt 1 i 2.

2. Jeżeli nie jest możliwe pobranie próbek, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d oraz pkt 2 i 3, z uwagi na niewystarczającą liczbę świń, próbki krwi pobiera się od wszystkich świń na obszarze danego powiatu.

3. W odniesieniu do klasycznego pomoru świń u dzików badaniu kontrolnemu poddaje się próbki do badań wirusologicznych pobrane od każdego dzika padłego lub zabitego w wypadku komunikacyjnym.

§ 5. W odniesieniu do TSE badania kontrolne prowadzi się w kierunku:

- 1) gąbczastej encefalopatii bydła – w sposób określony w części I w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.²⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289), z tym że tych badań nie przeprowadza się w przypadku realizacji programu monitorującego TSE, o którym mowa w art. 6 ust. 1 tego rozporządzenia;
- 2) TSE u owiec i kóz – w sposób określony w części II w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia wymienionego w pkt 1.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. WE L 173 z 27.06.2001, str. 12, Dz. Urz. WE L 177 z 30.06.2001, str. 60 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 42, str. 564, Dz. Urz. WE L 45 z 15.02.2002, str. 4 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 42, str. 566, Dz. Urz. WE L 225 z 22.08.2002, str. 3 – Dz. Urz. UE, Dz. Urz. UE L 37 z 13.02.2003, str. 7, Dz. Urz. UE L 95 z 11.04.2003, str. 15, Dz. Urz. UE L 152 z 20.06.2003, str. 8, Dz. Urz. UE L 160 z 28.06.2003, str. 1 i 22, Dz. Urz. UE L 173 z 11.07.2003, str. 6, Dz. Urz. UE L 265 z 16.10.2003, str. 10, Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, str. 29, Dz. Urz. UE L 333 z 20.12.2003, str. 28, Dz. Urz. UE L 162 z 30.04.2004, str. 52, Dz. Urz. UE L 271 z 19.08.2004, str. 24, Dz. Urz. UE L 274 z 24.08.2004, str. 3, Dz. Urz. UE L 344 z 20.11.2004, str. 12, Dz. Urz. UE L 10 z 13.01.2005, str. 9, Dz. Urz. UE L 37 z 10.02.2005, str. 9, Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2005, str. 31, Dz. Urz. UE L 163 z 23.06.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 205 z 06.08.2005, str. 3, Dz. Urz. UE L 317 z 03.12.2005, str. 4, Dz. Urz. UE L 44 z 15.02.2006, str. 9, Dz. Urz. UE L 55 z 25.02.2006, str. 5, Dz. Urz. UE L 116 z 29.04.2006, str. 9, Dz. Urz. UE L 120 z 05.05.2006, str. 10 i 27, Dz. Urz. UE L 187 z 08.07.2006, str. 10, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 404 z 30.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 164 z 26.06.2007, str. 7, Dz. Urz. UE L 165 z 27.06.2007, str. 8, Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2007, str. 8, Dz. Urz. UE L 317 z 05.12.2007, str. 61, Dz. Urz. UE L 9 z 12.01.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 94 z 05.04.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 111 z 23.04.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 161 z 20.06.2008, str. 4, Dz. Urz. UE L 202 z 31.07.2008, str. 11, Dz. Urz. UE L 260 z 30.09.2008, str. 8, Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 46, Dz. Urz. UE L 34 z 04.02.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 55 z 27.02.2009, str. 11 i 17, Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 155, Dz. Urz. UE L 279 z 23.10.2010, str. 10, Dz. Urz. UE L 53 z 26.02.2011, str. 56, Dz. Urz. UE L 314 z 14.11.2012, str. 13, Dz. Urz. UE L 9 z 15.01.2013, str. 14, Dz. Urz. UE L 21 z 24.01.2013, str. 3, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 179 z 29.06.2013, str. 60, Dz. Urz. UE L 308 z 29.10.2014, str. 66, Dz. Urz. UE L 116 z 07.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 188 z 16.07.2015, str. 3, Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 76, Dz. Urz. UE L 18 z 24.01.2017, str. 42, Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 110 z 27.04.2017, str. 2, Dz. Urz. UE L 138 z 25.05.2017, str. 92 i 117, Dz. Urz. UE L 281 z 31.10.2017, str. 14, Dz. Urz. UE L 43 z 16.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 174 z 10.07.2018, str. 12, Dz. Urz. UE L 61 z 28.02.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 173 z 27.06.2019, str. 42, Dz. Urz. UE L 184 z 12.06.2020, str. 43, Dz. Urz. UE L 360 z 30.10.2020, str. 13, Dz. Urz. UE L 137 z 22.04.2021, str. 25, Dz. Urz. UE L 256 z 19.07.2021, str. 56, Dz. Urz. UE L 295 z 18.08.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 398 z 11.11.2021, str. 58, Dz. Urz. UE L 29 z 10.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 214 z 17.08.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 295 z 16.11.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 2024/877 z 22.03.2024, Dz. Urz. UE L 2024/887 z 25.03.2024, Dz. Urz. UE L 2024/918 z 26.03.2024 oraz Dz. Urz. UE L 2025/328 z 20.02.2025.

§ 6. W odniesieniu do zakażenia kompleksem *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae*, *M. tuberculosis*) u bydła badania kontrolne prowadzi się zgodnie z przepisami części II załącznika IV do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/689 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do zasad dotyczących nadzoru, programów likwidacji choroby oraz statusu obszaru wolnego od choroby w przypadku niektórych chorób umieszczonych w wykazie i niektórych nowo występujących chorób (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 211, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2020/689”.

§ 7. W odniesieniu do zakażenia wywołanego przez *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* badania kontrolne prowadzi się u:

- 1) bydła, zgodnie z przepisami rozdziałów 1 i 3 w części I załącznika IV do rozporządzenia 2020/689;
- 2) owiec i kóz, zgodnie z przepisami rozdziałów 1 i 4 w części I załącznika IV do rozporządzenia 2020/689.

§ 8. W odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła badania kontrolne prowadzi się zgodnie z przepisami części III załącznika IV do rozporządzenia 2020/689.

§ 9. 1. W odniesieniu do zakażenia wirusem wścieklizny u dzikich lisów badania kontrolne prowadzi się, pobierając tkankę mózgową, surowicę i żuchwę od 4 dzikich lisów odstrzelonych na każdym 100 km² obszaru, na którym wprowadzono obowiązek przeprowadzania ochronnych szczepień dzikich lisów przeciwko wściekliznie.

2. Badania kontrolne zakażenia wirusem wścieklizny u dzikich lisów obejmują izolację i określenie szczepu wirusa wścieklizny z tkanki mózgowej pobranej od dzikich lisów, u których w wyniku badania laboratoryjnego potwierdzono wściekliznę.

§ 10. W odniesieniu do zakażenia wirusem choroby niebieskiego języka badania kontrolne prowadzi się u docelowej populacji zwierząt zgodnie z przepisami sekcji 1–4 rozdziału 1 w części II załącznika V do rozporządzenia 2020/689.

§ 11. 1. W odniesieniu do zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła / otrętu bydła badania kontrolne prowadzi się corocznie, pobierając próbki krwi od bydła znajdującego się na obszarze powiatu, tak aby było możliwe wykrycie serokonwersji z 95-procentowym prawdopodobieństwem, przy założeniu, że odsetek zakażeń na obszarze tego powiatu wynosi 20 %. Do przeprowadzenia badania mogą zostać użyte próbki krwi pobrane od bydła w celu kontroli zakażenia wywołanego przez *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* (Infection with *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis*) lub enzootycznej białaczki bydła.

2. Badaniu, o którym mowa w ust. 1, nie poddaje się buhajów znajdujących się w centrach pozyskiwania nasienia.

3. W zakładach utrzymujących bydło posiadających status obszaru wolnego od zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła / otrętu bydła badania kontrolne prowadzi się zgodnie z przepisami sekcji 2 w rozdziale 1 w części IV załącznika IV do rozporządzenia 2020/689 w celu utrzymania statusu tych zakładów.

§ 12. 1. W odniesieniu do gorączki Q badania kontrolne prowadzi się corocznie, pobierając próbki krwi od bydła lub owiec i kóz znajdujących się na obszarze powiatu, tak aby było możliwe wykrycie serokonwersji z 95-procentowym prawdopodobieństwem, przy założeniu, że odsetek zakażeń na obszarze tego powiatu wynosi 20 %. Do przeprowadzenia badania mogą zostać użyte próbki krwi pobrane w celu kontroli występowania zakażenia wywołanego przez *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* (Infection with *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis*) u bydła, owiec i kóz.

2. W przypadku wystąpienia poronienia u bydła, owiec lub kóz badaniu, o którym mowa w ust. 1, poddaje się wszystkie sztuki bydła, owiec i kóz w stadzie, jeżeli:

- 1) liczba poronień w stadzie liczącym poniżej 100 sztuk zwierząt wyniosła co najmniej 2 w miesiącu lub 3 w danym roku;
- 2) liczba poronień w stadzie liczącym co najmniej 100 sztuk zwierząt wyniosła powyżej 4 % pogłowia w danym roku.

3. W przypadku wystąpienia poronienia, o którym mowa w ust. 2, w celu potwierdzenia badania, o którym mowa w ust. 1, pobiera się, w dniu poronienia albo nie później niż do 8 dni po poronieniu, fragment łożyska lub wymaz z dróg rodnych samicy, poddając je badaniu metodą PCR.

4. Badaniu, o którym mowa w ust. 1, poddaje się krowy oraz buhaje, powyżej 12. miesiąca życia, przeznaczone do rozrodu, a także owce i kozy.

§ 13. W odniesieniu do zakażenia wirusem choroby Aujeszkiego u świń badania kontrolne prowadzi się zgodnie z pkt 1 lit. b w sekcji 2 w rozdziale 2 w części V załącznika IV do rozporządzenia 2020/689.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 194 z 02.06.2021, str. 10, Dz. Urz. UE L 192 z 31.07.2023, str. 9 oraz Dz. Urz. UE L 233 z 21.09.2023, str. 24.

§ 14. 1. W odniesieniu do zakażenia SARS-CoV-2 badania kontrolne prowadzi się u znalezionych padłych zwierząt dzikich z rodziny *Mustelidae* oraz jenotów.

2. Do badań, o których mowa w ust. 1, pobiera się wymazy z jamy ustnej i gardła.

3. W przypadku stwierdzenia obecności SARS-CoV-2 w badanym materiale wirus ten poddaje się badaniom laboratoryjnym w celu ustalenia jego charakterystyki molekularnej.

§ 15. W odniesieniu do zakażenia wirusem rzekomego pomoru drobiu badania kontrolne prowadzi się, pobierając próbki od ptaków dzikich pozyskane w ramach unijnego programu nadzoru, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016 str. 1, z późn. zm.⁴⁾), przy czym badania te mają na celu wykrycie materiału genetycznego tego wirusa.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 18 marca 2026 r.⁵⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *J. Czerniak*

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 57 z 03.03.2017, str. 65, Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 272 z 31.10.2018, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 48 z 11.02.2021, str. 3.

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 2161, z 2020 r. poz. 2162, z 2021 r. poz. 581 i 2237, z 2023 r. poz. 524 i 2308 oraz z 2025 r. poz. 1104), które traci moc z dniem 18 marca 2026 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. poz. 1795).